

လူကုန်ကူးမှုစောင့်ကြည့်ရေးနှင့်တိုက်ဖျက်ရေးရုံး

လူကုန်ကူးမှုအစီရင်ခံစာ ၂၀၁၁ ခုနှစ်

မြန်မာနိုင်ငံ (တတိယအဆင့်)

မြန်မာနိုင်ငံသည် အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးနှင့် ကလေးသူငယ်များ လူကုန်ကူးခံနေရသော အဓမ္မလုပ်အားပေးခိုင်းစေခံနေရသော အရင်းအမြစ်နိုင်ငံ တစ်နိုင်ငံဖြစ်သည်။ အမျိုးသမီးနှင့်ကလေးသူငယ်များကို အခြားနိုင်ငံများတွင် အဓမ္မလိင်ကျွန်ဖြစ်ခံရစေခြင်းနှင့် အမျိုးသားများကို အဓမ္မလုပ်အားထုတ်ယူခံနေရစေသည်။ မြန်မာကလေးသူငယ်များသည် ထိုင်းနိုင်ငံတွင် အဓမ္မခိုင်းစားခံရသော လမ်းဘေးပျံ့ကျဈေးသည်နှင့် တောင်းရမ်းစားသောက်သူ သူဖုန်းစားများအဖြစ် ရောက်ရှိနေကြရသည်။ ထိုင်း၊ မလေးရှား၊ တရုတ်၊ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်၊ အိန္ဒိယနှင့် တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံများသို့ အလုပ်လုပ်ရန်သွားရောက်ကြသော မြန်မာယောက်ျား၊ မိန်းမနှင့် ကလေးအများအပြားမှာ စာချုပ်ခံ သို့မဟုတ် အဓမ္မလုပ်သားအဖြစ် သို့မဟုတ် လိင်ကျွန်အဖြစ် တရားမဝင်ဈေးကွက်တင် ခိုင်းစားခံနေကြရသည်။ ချိနဲ့သော ပြည်တွင်းစီးပွားရေးကြောင့် ဥပဒေအရ တရားဝင်တစ်နည်း၊ တရားမဝင်တစ်ဖုံ နည်းလမ်းစုံဖြင့် မြန်မာများစွာမှာ တိုးသထက်တိုး၍ ပြည်ပသို့ ပြောင်းရွှေ့မှုများလာကြရာမှ ဒေသတွင်းနိုင်ငံများသို့သာမက ဝေးလံလှသောအရှေ့အလယ်ပိုင်းနိုင်ငံများဆီအထိပင် ရောက်ရှိနေကြသည်။ ထိုနိုင်ငံများတွင်လည်း မြန်မာများစွာမှာ အဓမ္မလုပ်သားနှင့် လိင်ကျွန်များဘဝသို့ ရောက်ရှိနေကြရသည်။ ဥပမာအားဖြင့် မြန်မာယောက်ျားများသည် ငါးဖမ်း၊ ဆောက်လုပ်ရေးစသော လုပ်ငန်းခွင်များ၌ မတန်တဆ အဓမ္မခိုင်းစေခံနေကြရသည်။ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်မှ လူကုန်ကူးခံသားကောင်များကို မြန်မာနိုင်ငံ၌ တစ်ထောက်နားစေ၍ မလေးရှားသို့လည်းကောင်း၊ တရုတ်သားကောင်များမှာ မြန်မာနိုင်ငံမှတစ်ဆင့် ထိုင်းသို့လည်းကောင်း ပို့ဆောင်ခံကြရသည်။ အစိုးရအနေဖြင့် နိုင်ငံရေးနှင့်စီးပွားရေးကို စနစ်တကျလုပ်ဆောင်သွားမည်ဟု ပြောဆိုလာနေခဲ့သော်လည်း ပြဿနာများရှိနေဆဲဖြစ်သောကြောင့် တရားဝင်သောနည်း၊ တရားမဝင်သောနည်းများဖြင့် အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများသို့ သွားရောက်အလုပ်အကိုင်ရှာဖွေကြသော မြန်မာများစွာလူကုန်ကူးခံမှုသားကောင်များဖြစ်နေကြခြင်းကို ဖြေရှင်းပေးရန်ရှိနေသေးသည်။

နိုင်ငံတွင်း၌ပင် လူကုန်ကူးနေမှုသည် စိုးရိမ်ရသောပြဿနာတစ်ရပ်ဖြစ်နေသည်။ စစ်တပ်သည် ဥပဒေနှင့် မညီညွတ်သော ကလေးစစ်သားများစုဆောင်းခြင်း၊ ပြည်တွင်းအဓမ္မစေခိုင်းခြင်းများ၌လည်း ပါဝင်ပတ်သက်နေဆဲဖြစ်သည်။ အစိုးရနှင့် စစ်တပ်အာဏာပိုင်များ၏ အဓမ္မ သို့မဟုတ် မလုပ်မနေရ လုပ်အားရယူနေခြင်းမှာ ကျယ်ပြန့်နက်ရှိုင်းသောပြဿနာတစ်ရပ်အဖြစ် ရှိနေဆဲဖြစ်၏။ လူနည်းစုတိုင်းရင်းသားများကို ပို၍ ဦးတည်လုပ်ဆောင်၏။ ယခုနှစ်အတွင်း နိုင်ငံတကာအလုပ်သမားအဖွဲ့ (အိုင်အယ်လ်အို)သို့ တိုင်ကြားချက်များထဲမှ တွေ့ရှိရသောနည်းလမ်းတစ်ရပ်မှာ လယ်ယာမြေများ အဓမ္မသိမ်းယူခြင်း၊ ဒဏ်ငွေတပ်ခြင်း၊ မလိုက်နာပါကထောင်ဒဏ်ချခြင်းများဖြစ်ကြသည်။ ထို့အတွက် အမြတ်ထွက်သူများမှာ စစ်တပ်၊ စစ်တပ်ပိုင်စီးပွားရေးအကျိုးစီးပွားများနှင့် ကော်ပိုရေးရှင်းကြီးများဖြစ်ကြသည်။ ထိုသို့ဖြစ်စေရန် ဒေသဆိုင်ရာ အစိုးရအရာရှိများက အကွက်ချစီစဉ်သည်။ ဥပဒေအရအကျိုးဝင်စေရန် မသမာသောနည်းလမ်းများဖြင့် ထိန်းမတ်သည်။ ယခုနှစ်အတွင်း လေ့လာမှုတစ်ရပ်၌ ချင်း ပြည်နယ်မှ အိမ်ထောင်စု ၆၀၀ ကို စစ်တမ်းကောက်ယူရာ ၉၂ ရာခိုင်နှုန်းမှ အနည်းဆုံး တစ်အိမ်တစ်ယောက် အဓမ္မလုပ်အားပေးခိုင်းစေခံနေကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ စစ်တပ်၏ပစ္စည်းများ ထမ်းပိုးသယ်ဆောင်ပေးခြင်း၊ မြေမြှုပ်ခိုင်းများ ရှာဖွေဖယ်ရှားပေးခြင်း၊ လမ်းဖောက်လုပ်ခြင်းစသော အလုပ်များ၌ စစ်တပ်၏ အဓမ္မလုပ်အားရယူစုဆောင်းမှုမှာ သုံးပုံနှစ်ပုံပမာဏအထိရှိနေသည်။ စစ်တပ်မှ အဓမ္မခိုင်းစေသည်ကို မလိုက်နာသော လူနည်းစုတိုင်းရင်းသားများ (ရိုဟင်ဂျာများအပါအဝင်)မှာ နိုင်ငံသားအထောက်အထား စာရွက်စာတမ်းများလျှောက်ရာတွင် အာဏာပိုင်တို့၏ ငြင်းဆိုမှုကိုခံကြရသည်။ ထိုသူများမှာ လူကုန်ကူးခံရရန် တွန်းပို့ခံနေကြတော့သည်။ စစ်တပ်နှင့် အစိုးရအာဏာပိုင်တို့သည် ယောက်ျား၊ မိန်းမ၊ ကလေး အဓမ္မလုပ်သားများကို အခြေခံအဆောက်အအုံ၊ နိုင်ငံပိုင်စိုက်ပျိုးရေးနှင့် စီးပွားရေးကဏ္ဍ၊ စစ်တပ်၏ရှေ့တန်းစစ်မျက်နှာ အထုပ်ထမ်း ပေါ်တာများအဖြစ် နှစ်ပေါင်းများစွာကပင် စနစ်တကျအသုံးပြုခဲ့သည်။ အစိုးရမှ နည်းလမ်းစုံကျင့်သုံးရာတွင် ငွေကြေးနှင့် ရုပ်ပိုင်းခြိမ်းခြောက်မှုတို့ပါဝင်သည်။ အထူးသဖြင့် တိုင်းရင်းသားမျိုးနွယ်များနေထိုင်ကြသော နယ်စပ်

တစ်လျှောက်၌ စစ်တပ်မှ အဓမ္မလုပ်အားရယူမှု အမြင့်ဆုံးဖြစ်သည်။ အစိုးရ၏ လူနည်းစုများအပေါ် ကျင့်ဆောင်နေမှုတို့မှာ ၎င်းတို့ကို လူကုန်ကူးခံရမှုချောက်ထဲသို့ တွန်းချသည့်နယ်ဖြစ်နေသည်။

စစ်တပ်နှင့် အာဏာပိုင်တို့က ကျား၊ မ၊ ကလေးမရွေး အဓမ္မလုပ်အားပေးခိုင်းစေသည်။ စစ်တပ်သည် ယောက်ျားများသာမက အသက် ၁၁ နှစ်သာရှိသော ကလေးများကိုပင် စစ်သားအဖြစ် သိမ်းသွင်းစုဆောင်း၏။ ဤသို့စုဆောင်းရာ၌ ခြောက်လှန်း၊ ဖိအားပေး၊ အကြမ်းဖက်၊ ခြိမ်းခြောက်ပြီး စုဆောင်း၏။ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်များကလည်း ထိုသို့ပင် ကျင့်ဆောင်နေကြပြန်သည်။ စစ်တပ်ထဲမှ ထောင်ချီထွက်ပြေးသူများကြောင့် ကလေးစစ်သားများကို ဆက်လက်၍ အဓမ္မစုဆောင်းနေဆဲဖြစ်သည်။ မြို့ပြများမှ ချီတဲကလေးငယ်များ သည်လည်း အန္တရာယ်ရှိနေသည်။ ကုလသမဂ္ဂအစီရင်ခံစာများအရ စစ်တပ်သည် မိဘမဲ့ကလေးများ၊ လမ်းပေါ်လေလွင့်၍ မီးရထားဘူတာ ရုံများ၌ ခိုကပ်နေသူများအပြင် ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းများမှ ကိုရင်ငယ်များကိုပါ ပစ်မှတ်ထားလာသည်။ စစ်တပ်သို့မဝင်လျှင် ထောင်ချပစ် မည်ဟုခြိမ်းခြောက်၍ သေလုမေ့ပါးရိုက်နှက်တတ်သည်။ ၂၀၁၀ အောက်တိုဘာ ဂီရိမုန်တိုင်းဘေးဒဏ်သင့်ခံနယ်မြေများမှ အသက်မပြည့်သူ အများအပြားကို စစ်တပ်မှ အဓမ္မသိမ်းသွင်းခဲ့သော သာဓကများ ရှိနေသည်။ ကလေးငယ်များသည် ၎င်းတို့ဆန္ဒမပါဘဲ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်များ၊ အိမ်တွင်းစက်မှုလုပ်ငန်းများ၊ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများ၌ အဓမ္မစေခိုင်းခံရသည့်အပြင် သူဖုန်းစားများအဖြစ်ပါ ခိုင်းစေခံရသည်။ အမြတ်ထုတ်သူ များက မိန်းကလေးငယ်များကို လိင်ကျေးကျွန်အဖြစ် လူမှောင်ခိုကူးရာတွင် မြို့ ပြနယ်မြေများအား အဓိကထားလာသည်။ မြန်မာပြည်တွင် ကာလကြာရှည်နေထိုင်သူ နိုင်ငံခြားသားအနည်းငယ်မျှကလည်း မြန်မာကလေးငယ်တချို့အပေါ်ခေါင်းပုံဖြတ်တတ်ကြသည်။

မြန်မာအစိုးရသည် အဓမ္မခိုင်းစေရန် လူကုန်ကူးမှုအား အနိမ့်ဆုံးဆောင်ရွက်ရမည့်အဆင့်ကိုပင် ပြည့်မီအောင် မလုပ်သေးကြောင်း တွေ့ရ သည်။ ထို့ကြောင့် တတိယအဆင့်၌ သတ်မှတ်ခံရခြင်းဖြစ်သည်။ နယ်စပ်ဖြတ်ကျော် လိင်လူကုန်ကူးမှု၌လည်း တာဝန်ယူရမည့်အစား စကားများသာ တွင်တွင်ပြောနေဆဲဖြစ်၏။ အတန်အသင့် စံနမူနာပြု အားထုတ်မှုတစ်ခုတလေရှိသော်လည်း အဓမ္မခိုင်းစေခြင်းနှင့် ကလေး စစ်သားစုဆောင်းခြင်းများ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ရှိနေသလို တာဝန်ယူမှုကင်းမဲ့သလောက်လည်း ဖြစ်နေသောကြောင့် အလွန်စိုးရိမ်ရသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် မြန်မာနိုင်ငံ၏ လူကုန်ကူးမှုပြဿနာမှာ ထိပ်တန်းအကြောင်းတရားဖြစ်နေသည်။ နက်နဲသောပြဿနာများစွာ ကျန်ရှိနေဆဲလည်း ဖြစ်သည်။

မြန်မာအစိုးရ၏ စီးပွားရေးစီမံခန့်ခွဲပုံ လွဲမှားခြင်းနှင့် လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများ၊ စစ်တပ်နှင့်အတူ ကလေးစစ်သား စုဆောင်းခြင်း၊ အဓမ္မလုပ်အားရယူခြင်းများကြောင့် လူကုန်ကူးမှုပြဿနာသည် ပြည်တွင်းရောပြည်ပမှာပါ စိုးရိမ်ရဆဲအဆင့်တွင်ရှိနေသလို ထိပ်တန်းအကြောင်းခြင်းရာလည်းဖြစ်နေသည်။ မြန်မာအစိုးရသည် နယ်စပ်ဖြတ်ကျော်လိင်ကျွန်လူကုန်ကူးမှုများအပေါ် အဆင့်တစ်ဆင့်ထိ ကိုင်တွယ်လာသော်လည်း စစ်တပ်နှင့်အာဏာပိုင်များ၏ အဓမ္မလုပ်အားပေးခိုင်းစေမှုမှရရှိသော အကျိုးအမြတ်များကို လိုချင်နေဆဲအမှုအကျင့် များကြောင့် တာဝန်အပြည့်ယူလိုခြင်းနှင့် ကိုင်တွယ်ထိန်းချုပ်နိုင်ရေးဆောင်ရွက်ခြင်းတို့ကို မတွေ့မြင်ရဘဲရှိသည်။ အစိုးရတာဝန်ရှိသူများက အဓမ္မလုပ်အားပေးခိုင်းစေခြင်းသည် အဓိကအကြောင်းခြင်းရာတစ်ခုဖြစ်ရာ ယင်းအချက်ကြောင့်ပင် အစိုးရအနေဖြင့် အနိမ့်ဆုံးဆောင်ရွက်ရ မည်များကို မပြည့်မီသောကြောင့် တတိယအဆင့်နိုင်ငံအဖြစ် သတ်မှတ်ပေးသတ်မှတ်ခံရခြင်းဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံအတွက်အကြံပြုချက်များ။ ။ အစိုးရအာဏာပိုင်များ အထူးသဖြင့် စစ်တပ်မှ မြန်မာနိုင်ငံသားများကို အဓမ္မစေခိုင်းနေခြင်း အလေ့အထအား ရပ်တန့်ရန်၊ စစ်တပ်နှင့် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များက ကလေးသူငယ်များအား ဥပဒေမဲ့စစ်မှုထမ်းစေခြင်းအား ရပ်တန့်ရန်၊ ပြည်တွင်းလူကုန်ကူးသူတို့အား ရာဇဝတ်ကြောင်းဖြင့် တရားစွဲဆိုခြင်းအပြင် အရေးယူခြင်းနှင့် စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်းများ အရှိန်မြှင့် ဆောင်ရွက်ရန်၊ စစ်တပ်နှင့်အရပ်ဘက်အရာရှိများ ကျူးလွန်သော ကလေးစစ်သားစုဆောင်းခြင်းအပါအဝင် ယင်းကဲ့သို့ ရာဇဝတ်မှုများကိုလည်း ကိုင်တွယ်ရန်၊ တပ်တွင်း၌ စစ်မှုထမ်းနေရသော ကလေးများအားလုံးကို ထုတ်ဖော်၍ အနားယူလွတ်ကင်းခွင့်ပေးရန်၊ ကလေးစစ်သားများ ထုတ်ဖော်ခြင်း၊ စုစည်းခြင်း၊ ပြန်လည်ပျိုးထောင်ခြင်းတို့ ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်စေရေးအတွက် ကုလသမဂ္ဂဝန်ထမ်းများအား အပြည့်အဝ အနှောင့် အယှက်မရှိ စစ်သားစုဆောင်းရေးဌာနများ၊ လေ့ကျင့်ရေးစခန်းများနှင့် စစ်စခန်းများသို့ ဝင်ရောက်စစ်ဆေးခွင့်ပေးရန်၊ တပ်တွင်းမှထွက်ပြေး သောကလေးသူငယ်များအား ဖမ်းဆီးခြင်း၊ ထောင်ချခြင်းတို့ကို ရပ်တန့်ရန်၊ စစ်တပ်မှထွက်ခွာလိုသော ကလေးသူငယ်များအား ထွက်ခွင့်

ပေးရန်၊ ထောင်ချခံနေရသည့် ယခင် ကလေးစစ်သားများအား ထောင်မှလွတ်ပေးရန်၊ လူကုန်ကူးခံရသူများကို ၎င်းတို့၏ဆန္ဒမပါဘဲ ထိန်းသိမ်း ထားခြင်းအား ရုပ်ဆိုင်ရန်နှင့် ယင်းသို့သော အစိုးရခိုလှုံထိန်းသိမ်းရေးစခန်းများမှ ပြန်လွှတ်ပေးရန်၊ အဓမ္မစေခိုင်းခံရမှုများနှင့် ပတ်သက်သော သတင်းများကို နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများထံပေးပို့ခြင်းကြောင့် ဖမ်းဆီးတရားစွဲခံနေရသည့် နိုင်ငံသားလေးဦးကိုလွှတ်ပေးရန်၊ ဓားစာခံ သားကောင်များ ဖော်ထုတ်ရေး၊ ကာကွယ်ပေးရေးနှင့် ခိုလှုံရေးစခန်းများ ပိုမိုကောင်းမွန်ရေးတို့အတွက် ပြည်တွင်းနှင့် နိုင်ငံတကာ အစိုးရ မဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုတိုးမြှင့်ရန်၊ ဓားစာခံသားကောင်များ ဖော်ထုတ်မှတ်ပုံတင်ခြင်းနှင့် ပြန်လည် လွှဲပြောင်းခြင်းဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ သတ်မှတ်၍ တရားဝင် တာဝန်ယူကျင့်သုံးရန်၊ ပြည်တွင်း၌ အမျိုးသမီးနှင့် ကလေးများအား လူကုန်ကူး၍ လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ စီးပွားဖြစ်ခိုင်းစေ အမြတ်ထုတ်မှုများအပေါ် ပိုမိုအာရုံစိုက် ဆောင်ရွက်ရန်။

ဥပဒေအရ အရေးယူခြင်း

ယခုနှစ်အတွင်း မြန်မာအစိုးရမှ နိုင်ငံတကာနယ်စပ်ဖြတ်ကျော်၍ အဓမ္မလက်ထပ်ခံရခြင်းများအပါအဝင် အမျိုးသမီးနှင့် မိန်းကလေး များ လူကုန်ကူးခံရမှုကို ဥပဒေစိုးမိုးရေးဖြင့် ဟန့်တားဆန့်ကျင်နေသည်ဟု အစီရင်ခံစာပြောဆိုနေချိန်၌ပင် စုံစမ်းစစ်ဆေးမှု၊ အရေးယူမှုများမှာ တိုးတက်မှုမရှိလှကြောင်း မြင်တွေ့ရသည်။ ပြည်တွင်းလူကုန်ကူးမှု၌လည်း ထိုအတူဖြစ်သည်။ အထူးသဖြင့် ကလေးစစ်သားများအပါအဝင် စစ်တပ်၏ စစ်သား စုဆောင်းမှုနှင့် အဓမ္မစေခိုင်းမှုတို့၌ ထင်ရှားသည်။ နိုင်ငံတကာအလုပ်သမားအဖွဲ့အိုင်အယ်လ်အိုသို့ အဓမ္မလုပ်သားအရေ၌ အစိုးရပါဝင်ပတ်သက်နေကြောင်း တင်ပြတိုင်တန်းခဲ့သူ မြန်မာနိုင်ငံသားလေးဦးကိုလည်း ဖမ်းဆီးထားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ အိုင်အယ်လ်အိုနှင့် ဆက်စပ်အဖွဲ့များသို့ တိုင်ကြားမှုနှစ်ရပ်၌ မကွေးတိုင်းမှ လယ်သမား ၅၀၀ ကျော် အဓမ္မအလုပ်စေခိုင်းခံရခြင်း၊ ယင်းတို့ထဲမှ ၁၈ ဦးကို ဖမ်းဆီးအရေးယူထောင်ချခြင်းများအပြင် ယင်းဖြစ်ရပ်တွင် ဒေသဆိုင်ရာအာဏာပိုင်များပါဝင်မှုကိုလည်း ဖော်ပြထားကြောင်း ပြီးခဲ့သော နောက်ဆုံးအစီရင်ခံစာ၌ တင်ပြခဲ့ပြီးလည်းဖြစ်သည်။ ထပ်လောင်း၍ အိုင်အယ်လ်အိုနှင့် လက်တွဲလုပ်ကိုင်သော ရှေ့နေနှစ်ဦးအား လိုင်စင် ရုပ်သိမ်းခြင်းအပေါ် ရှေ့နေများကောင်စီက ၂၀၀၇ ကတည်းက အမှုတင်ထားခြင်းလည်း မပြီးပြတ်သေးပေ။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ၂၀၀၅ ခုနှစ်က ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သော “လူမှောင်ခိုကုန်ကူးမှု တိုက်ဖျက်ရေး ဥပဒေ” အရ လိုင်စင်လုပ်အားဆိုင်ရာ လူကုန်ကူးခြင်းကို တားမြစ်ထား၏။ ယင်းဥပဒေအရ မုဒိမ်းမှုကဲ့သို့ပင် ထိရောက်သော ရာဇဝတ်ဆိုင်ရာ ပြစ်မှုများ ပါဝင်ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၃၄ အရ ကလေးငယ်များအား စစ်သားအဖြစ် စုဆောင်းခြင်းကို ရာဇဝတ်မှုအဖြစ် သတ်မှတ်ပြီး ထောင်ဒဏ် ၁ နှစ်နှင့်အထက် သို့မဟုတ် ငွေဒဏ်၊ သို့မဟုတ် ပြစ်ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံး ကျခံစေနိုင်သည်။ မြန်မာအစိုးရအတွင်းမှ စစ်တပ်သည် ကလေးစစ်သားစုဆောင်းမှု၊ အဓမ္မခိုင်းစေမှုတို့နှင့်ပတ်သက်၍ ရဲတပ်ဖွဲ့နှင့် တရားရုံး များကို တင်းကျပ်ကန့်သတ်ထားခြင်းကြောင့် ယင်းအဖွဲ့များစွမ်းဆောင်ရည်မှာ ဘောင်ထဲရောက်နေရကား နိုင်ငံတွင်း လူကုန်ကူးခြင်းပုံစံမျိုးစုံ ကို နေရာအနှံ့တွေ့မြင်ရသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ တရားစီရင်ရေးအရာရှိများသည် အဆင့်မြင့်စစ်ဘက်အရာရှိများကို စုံစမ်းစစ်ဆေး အရေး မယူနိုင်ချေ။ ယမန်နှစ် အစီရင်ခံစာထဲ၌ မြန်မာအစိုးရက ၎င်း၏စစ်အရာရှိတချို့ကို ကလေးစစ်သားစုဆောင်းမှုဖြင့်အရေးယူခဲ့ကြောင်း ထည့်သွင်းဖော်ပြနိုင်ခဲ့သော်လည်း ယခုအစီရင်ခံစာ တင်သွင်းချိန်၌မူ ယင်းကိစ္စမျိုး တစ်စုံတစ်ရာမရှိချေ။

ရဲတပ်ဖွဲ့သည် ၎င်းတို့၏အာဏာပိုင်များအကြိုက်ကိုလိုက်၍ “နယ်စပ်ဖြတ်ကျော် လူမှောင်ခိုကုန်ကူးမှု”ကို အလေးထား၍ မကြာခဏ စာရင်းပြုလေ့ရှိသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၌ အဓမ္မခိုင်းစေမှုကို အဆိုးရွားဆုံး လူကုန်ကူးခြင်းပြဿနာဟု ယူဆထားသောကြောင့် အာဏာ ပိုင်များက လူကုန်ကူးမှုအစီရင်ခံစာတွင် အမျိုးသမီးနှင့် မိန်းကလေးများကို အဓမ္မလက်ထပ်ပေးခြင်း သို့မဟုတ် အဓမ္မလက်ထပ်စေရန် အားထုတ်ခြင်းတို့အပေါ် စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်းနှင့် အရေးယူခြင်းများကို ဦးစားပေးဖော်ပြကြသည်။ မည်သို့ဆိုစေ ပွဲစားများမှတစ်ဆင့် တရုတ် နိုင်ငံသို့ အလုပ်သွားလုပ်လိုကြသော မြန်မာအမျိုးသမီးတချို့မှာ တရုတ်များနှင့် လက်ထပ်ရမည်ကိုသိလျက် သွားကြရသည်များလည်း ရှိနေ သည်။ မြန်မာအစိုးရ၏အစီရင်ခံစာ၌ ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်အတွင်း လူကုန်ကူးမှု ၁၇၃ မှုကို စုံစမ်းစစ်ဆေးခဲ့ပြီး ၂၃၄ ဦးကို ဖမ်းဆီး တရားစွဲ ဆိုခဲ့သည်ဟု ဖော်ပြပါရှိသည်။ သို့တစေ ယင်းကိန်းဂဏန်းများတွင် လူကုန်ကူးမှုထက် မွေးစားရန် ဖြားယောင်းခေါ်ယူခြင်း စာရင်းများသာ ပိုမိုပါဝင်နေသည်။ ထပ်ဖြည့်ပါက မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ရေးစနစ်သည် ပွင့်လင်းမှုမရှိ၊ စွဲဆိုခံရသူနှင့် သားကောင်များအား ကာကွယ်ပေးမှု လည်းမရှိပေ။ လွတ်လပ်သောတရားစီရင်ရေးနှင့် ဥပဒေစိုးမိုးရေးချို့တဲ့ပြီး မြန်မာအစိုးရအနေဖြင့် တစ်ဖက်သတ်ဥပဒေများကိုသာ ပြဋ္ဌာန်း အုပ်ချုပ်နေခြင်းဖြစ်သည်။

နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများ၊ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများသည် မြန်မာအစိုးရမှ ထုတ်ပြန်သော စာရင်းများကို ပြန်လည်၍ စစ်ဆေးခွင့် မရှိပေ။ ရဲတပ်ဖွဲ့သည် စွမ်းဆောင်ရည်နှင့် လေ့ကျင့်သင်ယူမှုအကန့်အသတ်များ ရှိနေသည့်အပြင် တရားစီရင်ရေး၌ ပွင့်လင်းမြင်သာမှု အားနည်းနေခြင်းတို့ကြောင့် အာဏာပိုင်များထုတ်ပြန်သော လူကုန်ကူးမှုစာရင်းဇယားများမှာ တိကျမှန်ကန်သည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။ အဂတိလိုက်စားမှုနှင့် တာဝန်ယူမှုကင်းမဲ့ခြင်းတို့သာ ကြီးစိုးနေသောကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံရှိလူ့အဖွဲ့အစည်းအသီးသီးကို ထိခိုက်နေရသည်။ မြန်မာနိုင်ငံသည် ကမ္ဘာ့အဂတိလိုက်စားမှုအများဆုံး နိုင်ငံစာရင်း၌ ထိပ်ပိုင်းမှ ပါဝင်နေသည်။ အရာရှိများသည် အဂတိလိုက်စားမှုကို ထမင်းစားရသောက်သဖွယ် လိုလိုလားလားလုပ်ကိုင်နေကြ၏။ ရဲတပ်ဖွဲ့သည်လည်း အဓမ္မခိုင်းစေမှုကိစ္စများ၌ အထက်သို့ပေါက်ရောက်သူများ ပါဝင်နေပါက စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုကို သူတို့ကိုယ်တိုင်ပင် ကန့်သတ်ပစ်လိုက်တတ်သည်။ သို့သော်ငြား မြန်မာအာဏာပိုင်များက လူ့မောင်ခို ကုန်ကူးမှု၌ပါဝင်သော တိုက်ဖျက်နှိမ်နင်းရေးအဖွဲ့ဝင် ရဲအရာရှိလေးဦးအား အပြစ်ပေးခဲ့ကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။ ထိုသူများမှာ မော်လမြိုင် အခြေစိုက် လူ့မောင်ခိုနှိမ်နင်းရေးအဖွဲ့မှ ရဲအရာရှိလေးဦးဖြစ်ပြီး လာဘ်ငွေယူမှုတွင်ပါဝင်ခဲ့၍ မြို့နယ်မှူးတစ်ဦးကို အငြိမ်းစားယူစေခဲ့ပြီး ဒုရဲအုပ်နှစ်ဦးကို ရာထူးချွှဲရဲသားတစ်ဦးကို တစ်နှစ် ဆိုင်းငံ့ပြစ်ဒဏ်ပေးခဲ့ကြောင်း ပါရှိသည်။ ဤပြစ်ဒဏ်များမှာ လုံလောက်မှု မရှိပေ။ ယခုနှစ် အတွင်း အလှူရှင်နိုင်ငံတစ်ခုက ရဲအရာရှိများအား လူ့မောင်ခို ကိစ္စလေ့ကျင့်သင်တန်းပေးရေးအတွက် ထောက်ပံ့ပေးထားသည်။

၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်အတွင်း အိုင်အယ်လ်အိုသည် အဓမ္မခိုင်းစေမှု တိုင်တန်းချက်များကို ဆက်လက်ရရှိပြီး စုံစမ်းစစ်ဆေးနေသည်။ အမှုပေါင်း ၃၃၃ မှု လက်ခံရရှိခဲ့သည်။ အိုင်အယ်လ်အိုမှ အစိုးရသို့ အရေးယူပေးရန် အမှုပေါင်း ၃၅၄ မှု တင်ပြခဲ့သည်။ အစိုးရမှ ၁၆၁ မှု ဖြေရှင်းခဲ့ရာတွင် ၁၅၉ မှုမှာ ဆိုင်းငံ့ဖြစ်ပြီး၊ ၃၄ မှုကို “ကျေနပ်ဖွယ် အကြောင်းပြချက်မရှိဘဲ” ဟု အမှုပိတ်ခဲ့သည်။ အမှုစုစုပေါင်းကိုကြည့်ပါက တိုင်တန်းချက် ၁၉၄ ခုမှာ ကလေးစစ်သားအဓမ္မ စုဆောင်းခြင်းဖြစ်ပြီး၊ ၂၀၀၉ ခုနှစ်ကထက် နှစ်ဆခန့်မြင့်တက်လာကြောင်း အိုင်အယ်လ်အိုမှ ထုတ်ပြန်သည်။ အဓမ္မ လုပ်အားပေးခိုင်းစေခံရသောသားကောင်များမှာ အစိုးရအရာရှိများ၏ တန်ပြန်တရားစွဲဆိုမှုမှ အကာအကွယ်ပေးခြင်း မခံကြရပေ။ ဒေသခံအာဏာပိုင်များက အဓမ္မလုပ်အားစေခိုင်းနေမှုအပေါ် တိုင်ကြားမှုနှင့်ဆက်နွယ်၍ ကြာမြင့်စွာစစ်ဆေးနေမှုအပါအဝင် နိုင်ငံရေးအရ ကွပ်ညှပ်နေမှုကို ဗဟိုအစိုးရက ကြားဝင်ဟန့်တား တာဝန်ယူပေးခြင်းမျိုး မရှိခဲ့ပေ။ ယင်းသို့ တာဝန်မဲ့ကွပ်ညှပ်မှုနှင့် အပြစ်ဒဏ် ချမှတ်မှုတို့ကြောင့် အဓမ္မခိုင်းစေခြင်းကို တိုင်တန်းရေး၌ တွန့်ဆုတ်တွေဝေစေခဲ့သည်။

ကာကွယ်မှုပေးခြင်း

အစိုးရသည် နယ်စပ်ကျော်ဖြတ် လိုင်ကုန်ကူးမှုများမှ နိုင်ငံရင်းပြန်ပို့ခံရသူများကို စောင့်ရှောက်ရေး၌ အားထုတ်မှုတချို့ ဆက်ရှိခဲ့သည်။ သို့သော် ပြည်တွင်း၌ လူကုန်ကူးခံရသူများနှင့် နိုင်ငံတကာသို့ အလုပ်သမားအဖြစ် အပို့ခံရသူများအရေးတွင်မူ ထင်ရှားသော အားထုတ်မှု မတွေ့ရဘဲ ရှိနေသေးသည်။ အဓမ္မစေခိုင်းမှုအရေးကိစ္စတွင် ကျူးလွန်ခံရသူတချို့မှာ ကွပ်ညှပ်ထိန်းသိမ်းခံရခြင်းများ ရှိခဲ့သည်။ ထိုသူများမှာ အမှု၌ပါဝင်သော အရာရှိများကို ထုတ်ဖော်တိုင်ကြားခြင်းကြောင့် ဖြစ်၏။ အစိုးရဘက်က ယခုနှစ်အတွင်း ကုန်ကူးခံရသူအရေအတွက်ကို ဖော်ထုတ်ပြပေးခြင်းမျိုး မရှိပေ။ ဒေသခံအာဏာပိုင်များ အစီရင်ခံစာ၌မူ ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်အတွင်း မြန်မာ ၃၄၈ ဦးကို နိုင်ငံခြားအစိုးရများထံမှ ပြန်လည်လွှဲယူလက်ခံခဲ့သည်ဟု ဖော်ပြထားသည်။ ယင်းတို့ထဲတွင် တရုတ်မှ ၁၈၃ ဦးနှင့် ထိုင်းမှ ၁၄၃ ဦးဟု ဆိုသည်။ လွှဲယူရရှိသူများထဲမှ ၇၅ ဦးမှာ အမျိုးသားများဖြစ်သည်။ ယင်းအချက်က ၂၀၀၉ ခုနှစ်က လွှဲယူခဲ့သော ၄၂၅ ဦးထက် လျော့နည်းကြောင်း ပြနေသည်။ ဓားစာခံ ကုန်ကူးခံရသူများအနက် တချို့မှာ ၎င်းတို့ဆန္ဒမပါရှိဘဲ လူမှုဖူလုံရေးဌာနစခန်းများ၌ မှုအားဖြင့် အနည်းဆုံး ရက်သတ္တနှစ်ပတ် ခိုလှုံခွင့်ရကြသည်။ အာဏာပိုင်များက သက်ဆိုင်ရာမိသားစုနှင့် အဆက်အသွယ်မရသေးဟုဆိုလျှင် လနှင့်ချီ ကြာမြင့်သွားတတ်သည်။ အချို့ဓားစာခံများ ထံမှ ရှစ်ဦးလျှင် တစ်ဦးခန့်မှာ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစခန်းများသို့ အပို့ခံကြရသည်။ လေ့ကျင့်ပညာပေးရေးစခန်းများဟုခေါ်၏။ ဓားစာခံများ အတွက် ရေရှည်ထောက်ပံ့မှုမှာ မပြည့်စုံပေ။ လူမှုဖူလုံရေးဌာန၌နေရသော ကျူးလွန်ခံရသူများမှာ အပြင်ထွက်ခွင့်မရှိ။ သူတို့သည် ခိုလှုံနေစဉ် အတွင်း စာနာဆွေးနွေးမှုရယူနိုင်သော်လည်း အဆင့်မရှိလှသော ဆွေးနွေးမှုမျိုးသာဖြစ်ပြီး မူဝါဒမှာလည်း မကြာခဏ အဆင့်ပြောင်းတတ်သည်။ သားကောင်များမှာ အလွန်အလွန် ကန့်သတ်ချက်ဖြင့်သာ လူမှုလုပ်သားဘဝ ပြန်လည်ရရှိနိုင်သည်။ ခိုလှုံသူအမျိုးသားများအတွက် သီးသန့်နေစရာမပေးပေ။ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများကို တစ်ခါတစ်ရံ လာရောက်လေ့လာစစ်ဆေးခွင့်ပြုသော်လည်း ခိုလှုံရေးဌာန တည်ဆောက်ခွင့်မပြုပေ။ ဓားစာခံများကို မည်သူမည်ဝါဟူ၍ ဖော်ထုတ်သော လုပ်ထုံးလည်းမရှိပေ။ ကျူးလွန်ခံရသူများသည် စုံစမ်း

စစ်ဆေးရေး၊ တရားစွဲဆိုနိုင်ရေး အားပေးမှုရသည်ဟု အစိုးရအစီရင်ခံစာ၌ ပါရှိသော်လည်း အစိုးရဘက်က ငွေကြေးနှင့် အခြားအကူအညီမျိုး လုံးဝ ထပ်မံပံ့ပိုးလေ့မရှိပေ။ ကျူးလွန်ခံရသူများက ရာဇဝတ်မှုကျူးလွန်ရာ၌ ပါဝင်သူများကို ထုတ်ဖော်တရားစွဲဆိုနိုင်သည်ဟူသော အချက်မှာလည်း လက်တွေ့ဖြစ်မလာနိုင်ပေ။ ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်အတွင်း အရွယ်မရောက်သေးသော စုဆောင်းမှုအတွက် တိုင်ကြားချက် ၂၀၁ မှု အိုင်အယ်လ်အိုမှ လက်ခံရရှိခဲ့သည်။ အစိုးရဘက်မှ အိုင်အယ်လ်အိုနှင့်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကြောင်းပြလိုသဖြင့် ကလေးစစ်သား ၇၀ ပြန်လွှတ်ပေးခဲ့သည်။ အိုင်အယ်လ်အိုမှ မိသားစုသို့ ပြန်လည်အပ်နှံပေးခဲ့သည်။ မည်သို့ဆိုစေ ကလေးပေါင်း အမြောက်အမြားသည် စစ်တပ်၌ အမှုထမ်းနေရဆဲဖြစ်သလို တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များထံ၌လည်း အလားတူ ရောက်ရှိနေသည်။ နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများက ယင်း ပြဿနာအတိမ်အနက်ကို လက်လှမ်းမီကူညီပေးနိုင်စေရေးအတွက်မူ အစိုးရဘက်မှ ဆောင်ရွက်မှုတစ်စုံတစ်ရာ မရှိပေ။ ထို့ပြင် တပ်မှ ထွက်ပြေးသော ကလေးစစ်သားများကိုလည်း ဖမ်းဆီးတရားစွဲဆိုကာ ထောင်ဒဏ်ချမှတ် အပြစ်ပေးနေဆဲဖြစ်သည်။

ကြိုတင်ဟန့်တားခြင်း

လွန်ခဲ့သောနှစ်အတွင်း မြန်မာအစိုးရသည် နိုင်ငံတကာလူ့ကုန်ကူးမှု ကြိုတင်ဟန့်တားရေးကိစ္စ၌ အကန့်အသတ်ဖြင့် အားထုတ်မှုမျိုး ရှိခဲ့သည်။ သို့သော် ပိုမိုကျယ်ပြန့်နက်ရှိုင်းသော ပြည်တွင်းလူကုန်ကူးမှု၊ အထူးသဖြင့် အစိုးရအရာရှိများနှင့် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်များ၏ အဓမ္မ ခိုင်းစေမှု၊ ကလေးစစ်သား စုဆောင်းမှုကိစ္စများ၌မူ မြင်သာသောအားထုတ်မှု မရှိသလောက်ပင်ဖြစ်သည်။ အစိုးရလက်ဝေခံဖြစ် သည့် “အမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့ချုပ်” သည် နိုင်ငံတစ်ဝန်း အမျိုးသမီးထုအား လူမှောင်ခိုကုန်ကူးခြင်း၊ နိုင်ငံခြားသို့ သွားရောက်အလုပ်လုပ် ကိုင်ခြင်း ကိစ္စရပ်များအပေါ်တွင် ဆွေးနွေးပညာပေးရန် တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ယခု အစီရင်ခံစာတင်သွင်းချိန်အတွင်း အစိုးရ သည် အသိပညာပေးရေး ဆော်ဩစည်းရုံးခြင်းအဖြစ် မြေစိုက်ကြော်ငြာကြီးများ၊ လက်ကမ်းစာစောင်များ အသုံးပြုသည့်အပြင် လူထုစကားဝိုင်း များလည်း ပြုလုပ်နေသည်။ ယမန်နှစ်က နယ်စပ်ဒေသချင်းရွှေဟော်၌ လူမှောင်ခိုတိုက်ဖျက်ရေးအဖွဲ့သစ်တစ်ဖွဲ့ ထူထောင်ကြောင်း ကြေညာသည်။ အမျိုးသားအဆင့် လူကုန်ကူးမှုတိုက်ဖျက်ရေးအဖွဲ့ကလည်း ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများအားဖြင့် ပြည်တွင်းနှင့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများအတွင်း ဝင်ရောက်ကူညီပေးခဲ့သည်။ အိုင်အယ်လ်အိုနှင့်ပူးပေါင်း၍ မြန်မာအစိုးရသည် လူမှောင်ခိုအရေးကိစ္စကို တစ်နိုင်လုံး သို့ဝေငုရန် လက်ကမ်းစာစောင်တစ်စောင် ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ ထို့ပြင် လူထုပညာပေးမှုမြှင့်တင်ခြင်းအဖြစ် ကားဂိတ်နှင့်ဘူတာရုံများတွင် မြေစိုက်ပိုစတာကြီးများ စိုက်ထူလှုံ့ဆော်သည်။ ယခုနှစ်အတွင်းပင် နိုင်ငံခြားသားတစ်ဦးအား ကလေးသူငယ်များကို လိင်ကိစ္စဖြင့် ခေါင်းပုံဖြတ် ရန်ကြိုးပမ်းမှုကြောင့် ထောင်ဒဏ် ၁၀ နှစ် အပြစ်ပေးခဲ့ကြောင်း အစိုးရက အစီရင်ခံခဲ့သည်။ သို့သော် ယခုအစီရင်ခံစာ၌ ကာလအတွင်း၌ မြန်မာ နိုင်ငံတွင် အဓိကလိုအပ်နေသော အဓမ္မခိုင်းစေမှုလျော့ချရေး တောင်းဆိုချက်များကိုမူ မည်သည့် မြင်သာထင်ရှားသော အားထုတ်မှုမျိုးကိုမူ မဆောင်ရွက်ခဲ့ချေ။